सामुदायिक विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना
२०८२

घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ११, तप्पा कैलाली

तयार गर्ने
तप्पा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति
घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ११, तप्पा

घोडाघोडी नगरपालिका
११ नं. वडा कार्यालय
कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

वडा अध्यक्षको फोटो

पत्र संख्या: २०८२/०८३

चलानी: **मिति:**

दुई शब्द

विपद् जोखिम तथा जलवायु परिवर्तनका कारण समुदायको जीवनयापनमा ठूला समस्या देखिएका छन् । अनियमित वर्षा, मौसमको तीव्र परिवर्तन र वातावरणीय असन्तुलनका कारण बाढि, छाडा गाईगोरु, जंगली जनावर, किट आंतक, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना पानी र आगलागी जस्ता विभिन्न प्रकोपहरू बढ्दै गएका छन् । यस्ता प्रकोपहरूले विशेषगरी गरिब तथा विपन्न परिवारहरूको कृषि उत्पादन, खाद्य सुरक्षा र आम्दानीमा प्रत्यक्ष असर पारिरहेका छन् । साथै, जलवायु परिवर्तनका प्रभावहरूले विकासका गतिविधिहरूलाई पनि प्रभावित बनाएको छ, जसका कारण समुदायको दैनन्दिन जीवन थप कठिन बन्दै गएको छ ।

यस समुदायमा सबैभन्दा बढी क्षति पुऱ्याउने प्रकोप पहिरो रहेको छ। पहिरो पटक-पटक दोहोरिने भएकाले घर, जमिन, खेतीयोग्य क्षेत्र र पूर्वाधारमा ठूलो नोक्सानी हुने गरेको छ। यसपछि बाढी, जंगली जनावर तथा किटजन्य आतंक, खडेरी, असिनापानी, आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर र चट्याङ प्रमुख प्रकोपका रूपमा रहेका छन् । यस वडाको मुख्य पेशा कृषि भएकाले यहाँका अधिकांश घरधुरीहरू मौसम र प्राकृतिक स्रोतमा निर्भर छन् । बाढी, खडेरी र असिनापानीका कारण बाली नष्ट हुनु, उत्पादन घट्नु र आम्दानी कम हुनु यहाँका सामान्य समस्या हुन्, जसले गरिब तथा जोखिममा रहेका परिवारहरूलाई अझ बढी प्रभावित बनाएको छ ।

यस अवस्थालाई ध्यानमा राखी मर्सिकोर नेपाल र सेवक नेपाल, कैलालीको साझेदारीमा सञ्चालित एम.रेड परियोजना तथा वडा कार्यालयको समन्वयमा स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार समुदायस्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तयार गरिएको हो। यस योजनाले समुदायमा देखिएका विपद् तथा जलवायु जोखिमहरूको पहिचान र व्यवस्थापनका उपायहरू समेटेको छ। साथै, आगामी पाँच वर्षका लागि विपद् पूर्वतयारी, रोकथाम, प्रतिकार्य, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माणसम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरिएको छ। योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्रोत र क्षमताको अधिकतम उपयोग गर्दै समुदायको सक्रिय सहभागिता र सबै सरोकारवाला निकायबीच सहकार्य आवश्यक छ । साथै यो योजना निर्माण गर्न सहयोग गर्नु हुने सबै प्रति हार्दिक कृतज्ञताका साथ धन्यबाद ज्ञापन गर्दछु ।

....
....
अध्यक्षको नाम
अध्यक्ष

दुई शब्द

सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको फोटा राख्ने

यस समुदाय बाढीबाट हुने नदी कटान, डुबान, छाडा गाईगोरु, जंगली जनावर, किट आंतक, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना पानी र आगलागी तथा जलवायु परिवर्तनका कारण विभिन्न प्रकारका विपद् जोखिममा रहेको छ। यस्ता प्राकृतिक तथा गैर-प्राकृतिक विपद्का कारण वर्षेनि धनजनको क्षति हुँदै आएको छ र समुदायको जनजीवन निरन्तर प्रभावित भइरहेको छ।समुदायको विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका लागि पूर्वतयारी, रोकथाम, अल्पीकरण, प्रतिकार्य, पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माणका कार्यहरूलाई महत्त्व दिइएको छ। यी कार्यहरू सफल बनाउन सबै सरोकारवाला निकायको सक्रिय सहभागिता आवश्यक छ ।

यस समुदायमा रहेका बाढि, छाडा गाईगोरु, जंगली जनावर, किट आंतक, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना पानी र आगलागी लगायतका सबै प्रकारका विपद् जोखिमको उचित व्यवस्थापन गरी उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न स्थानीय तहका विकास योजनामा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तनका विषयहरू समावेश गर्दै कार्यान्वयन गर्नु आवश्यक देखिन्छ। यसै सन्दर्भमा, समुदायलाई केन्द्रमा राखी स्थानीय स्रोत, साधन तथा क्षमताको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित वर्ग तथा समुदायको पहुँच र स्वामित्व सुनिश्चित गरी दिगो र उत्थानशील समाज निर्माण गर्न सबै सरोकारवाला निकाय एकजुट हुनु आवश्यक छ ।

यस योजनाका प्राविधिक कार्यहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने सेवक नेपाल/आर्थिक विकासमार्फत विपद् जोखिम व्यवस्थापन परियोजना (एम.रेड परियोजना) प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै, योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट पूर्ण प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकायलाई आवश्यक सहकार्यका लागि अनुरोध गर्दछु ।

....
गुजना कठरिया
अध्यक्ष
तप्पा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति
घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ११, तप्पा

परिच्छेद १

१.१ समुदायको विवरण

यस तप्पा समुदाय घोडाघोडी न.पा वडा नं ११ , ९७ घरधुरी मिलेर बनेको छ । यस समुदायमा बाढि, छाडा गाईगोरु, जंगली जनावर, किट आंतक, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना पानी र आगलागी जस्ता प्रकोप हरुले असर गर्दौ आएको इतिहास लामो रहेको देखिन्छ । यो समुदायमा मर्सिकोर नेपाल र सेवक नेपाल, कैलाली को साझेदारीमा M-Red परियोजना वि.स. २०८२ साल देखि सञ्चालनमा रहेको थियो ।

यस समुदायमा रहेका विपद व्यवस्थापन र कार्यदलको अवस्था : यस समुदायमा ११ सदस्यि CDMC रहेका छन । CDMC का अध्यक्ष श्री गुजना कठरिया रहेका छन । यसै गरी यस समुदायमा ४ सदस्यिय प्राथमिक उपचार कार्यदल, ६ सदस्यिय खोज उद्धार कार्यदल र ३ सदस्यिय पूर्वसुचना प्रणाली कार्यदल गठन गरि तालिम दिने योजना रहेको छ भने विपद् परेको बखत प्रयोग गर्नका लागि भनेर विपद् व्यवस्थापन कोष निर्माण गर्ने योजना पनि रहेको छ ।

१.२ समुदायको विपद्को अवस्था

यस समुदायमा विपद्का विभिन्न घटनाहरुलाई हेर्दा यस समुदाय उच्च जोखिम समुदाय रहेको छ । यस समुदायमा बाढि, छाडा गाईगोरु, जंगली जनावर, किट आंतक, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, असिना पानी र आगलागी लगाएतका प्रकोपहरुले प्रभाव पारेको देखिन्छ । समुदायको प्राकृतिक स्रोत तथा क्षमता समेत न्युन हुनाले यस समुदायको संकटासन्नता उच्च रहेको छ । जमिन कटानि र पहिरोले पटानी लगाएतका प्रकोपको कारण यस समुदायका धेरै क्षेत्रहरु प्रभावित छन् ।

१.३ समुदायको जीविकोपार्जनको अवस्था: समुदायको जीविकोपार्जन अवस्था मुख्यतः कृषिमा आधारित रहेको छ । अधिकांश घरधुरीको प्रमुख आम्दानी स्रोत कृषि नै हो, जसमा वर्षा-आश्रित खेती प्रणाली प्रमुख रूपमा अवलम्बन गरिएको छ । कृषिसँगै पशुपालन सहायक जीविकोपार्जनका रूपमा अभ्यास गरिएको छ, जसले घरायसी आम्दानी र खाद्य सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ । यद्यपि, अनियमित वर्षा, पहिरो, बाढी, खडेरी, किटजन्य प्रकोप तथा जंगली जनावरको क्षतिका कारण कृषि उत्पादनमा निरन्तर जोखिम देखिएको छ । स्थानीय स्तरमा औपचारिक रोजगारी र व्यापारका अवसर सीमित भएकाले ज्यालादारी काम र वैदेशिक रोजगारी वैकल्पिक आम्दानीका स्रोतका रूपमा विकसित हुँदै आएका छन् । विशेषगरी युवाहरू रोजगारीको खोजीमा वैदेशिक रोजगारीतर्फ आकर्षित हुँदै गएको अवस्था छ । समग्रमा, समुदायको जीविकोपार्जन प्राकृतिक स्रोत र मौसममा अत्यधिक निर्भर रहेको, आम्दानीका अवसर सीमित रहेको तथा विपद् र जलवायु परिवर्तनका कारण जीविकोपार्जन असुरक्षित बन्दै गएको पृष्ठभूमि देखिन्छ, जसले दिगो र उत्थानशील जीविकोपार्जनका उपायहरू प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक रहेको संकेत गर्दछ।

परिच्छेद २

२.१ योजना निर्माण गर्नुको उदेश्य

यस समुदायमा बिगत ३० बर्ष यता देखी समुदायलाई असर गर्दै आईरहेका प्रकोपहरुले समुदायमा भएका विद्यमान जिबिकोपार्जनका श्रोतहरुमा गरिरहेको असर न्युनिकरण गर्न र समुदायले गर्दै आएका जिबिकोपार्जनका श्रोतहरुलाई आधुनिक प्रबिधि प्रयोग गरी व्यबसायीक रुपमा समुदायलाई पुरानै/पहिलेकै अवस्थामा पुऱ्याउन र उक्त प्रकोपले

निम्त्याएको जोखिम स्थानीय निकाय र अन्य सरोकारवाला निकायहरु संग समन्वय र सहकार्य गरी उत्थानशिल समुदाय निर्माण गर्नका लागी यो योजना निर्माण गरिएको हो ।

२.२ योजना निर्माण प्रक्रिया विधिको लागी विगतमा तथा यस समयमा अबलम्बन गरिएका विधि तथा प्रक्रियाहरु :

- ✓ प्रारम्भिक भेला तथा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति गठन
- ✓ सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् जाोखिम व्यववस्थापनको विषयमा अभिमुखीकरण/तालिम
- ✓ समुदाय स्तरमा संकटासन्नता र क्षमता आँकलन
- ✓ उक्त क्रममा (प्रयोग भएका विधि/औजारहरु निम्न अनुसार छन् ।
    - ❖ ऐतिहासिक समयरेखा
    - ❖ प्रकोप सुचिकरण र स्तरीकरण तालिका
    - ❖ जिविकोपार्जनका उपायहरुको सुचिकरण र स्तरीकरण
    - ❖ जिविकोपार्जन श्रोत निर्भर तालिका (लक्षित समुह छलफल)
    - ❖ प्रकोप पात्रो
    - ❖ परिपर्तित मौसमि पात्रो
    - ❖ परिवर्तित कृषि/बालि पात्रो
    - ❖ महिला/पुरुष लक्षित समुह छलफल (महिला/पुरुष कार्यबोझ, पहुँच र नियन्त्रण विपद्को समयको समस्या)
    - ❖ रोटि चित्र /सरोकारवाला रजिष्टर)
    - ❖ समाजिक नंक्सांकन
    - ❖ जलवायु परिवर्तन (लक्षित समुह छलफल)
    - ❖ घैंटे चित्र
    - ❖ प्रकोप जिविकोपार्जन प्रभाव तालिका
    - ❖ वित्तिय सेवामा पहुँच(लक्षित समुह छलफल)
- ✓ आएका तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण गर्दै प्रणालीगत अवरोध पत्ता लगाइएको ।
- ✓ योजना निर्माण
- ✓ योजनाको अनुमोदन

२.३ योजनाको सिमा

- ✓ प्रारम्भिक भेला तथा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति संगको छलफल
- ✓ योजनामा राखिएका गितिविधिको बजेट अनुमानित भएकाले, कार्यान्वयनको क्रममा बजेट फरक हुन सक्छ ।
- ✓ योजना कार्यन्वयनको समुदायको र सरोकारवालहरुले उपलब्ध गराउने स्रोतमा निर्भर रहने हुनाले सबै क्रियाकलाप सम्पन्न गर्न अन्य वाह्यि निकायको सहयोग नभएका कठिनाई हुन सक्छ ।
- ✓ योजनामा आएका तथ्य तथा सुचनाहरु सामुदायिक लेखाजोखाको क्रममा समुदायले नै उपलब्ध गराएका हुनाले उनीहरुको धारणमा आधारित हुन सक्छन ।

३. १. ऐतिहासिक समयरेखाः

विपद्	साल र महिना	स्थान	गति र अवधि	भएको क्षति	बढी प्रभावित वर्ग (संख्या खुलाउने)	सामना र पुनर्लाभका लानिाइएको उपाय	सामना र पुनर्लाभका लागि आएका चुनौतीहरु	सहयोग गर्ने बाह्य निकाय/संस्था
बाढि	२०६४ असोज ४गते	तप्पा	३ दिन तिब्र रुपमा	घर भित्र पानी पसेको घरधुरी ८० पुर्ण रुपले क्षेति भएको, २० बिघा जमिन कटानी खाधन्न को लागि राखेको धान २५०० कुन्टल नोक्सानी बाख्रा १० वटा मरेको त्यसैगरी कुखुरा ३००, सुङ्गुर ५०, भण्डार गरेको गहुँ १६०० कुन्टाल, तोरी २००० कुन्टाल,आलु ३०० कुन्टाल	सुत्केरी माहिला, बालबालिका, आपाङ्ग व्यक्ति, गर्भवाती माहिला, जेष्ठ नागरिक	छिमेकीको घरमा, घरको माथिल्लो तल्लामा भात पकाएर, घरको भित्ता तोडेर खाना पकाएर खाएको	-	रेडक्रस चामल, दाल,तेल
बाढि	२०७७ कार्तिक	तप्पा	७ दिन	धान ३००० कुन्टाल, खेतमा लगाएको तोरी १००० कुन्टाल, लगाएको आलु ५०० कुन्टाल, लगाएको लसुन ६०० कुन्टाल	बालबालिका, आपाङ्ग व्यक्ति, गर्भवाती माहिल	नाला काटेर पानीको निकास	-	-
	२०७८देखि हाल सम्म समान्य बाढी आइ रहेको छ							

छाडा गाईगोरु	२०७८ २०८१ देखि हाल सम्म	तप्पा	५००देखि ६०० गाई गोरु	३०० बिघामा धान, गहुँ, तोरी, तरकारी वाली वर्षेती खाएको	सबै वर्ग	तारबार लगाएर खेतमै रात बसेर, गाई गोरु हरुलाई जंगल तिर लखेटेको	वाडाले योजना नछुट्याउनु	बजेट छुट्याएको छैन
किट आंतक	२०७५ असोज २०७६ देखि हाल सम्म	तप्पा	१ महिना	३०० बिघामा धानको बाली काटेर	सामुदायको सबै	गाउँमा निकासी भन्ने पुजा गरियो	-	-
जंगली जनावर आंतक	२०७२ साउन २०७३ देखि हाल सम्म सामन्य क्षति प्रत्यक बर्ष	तप्पा	१२ महिना	१घर पुरै रुपले भत्काएको धान १०० बिघा क्षति, मकै ११ बिघा	सामुदायको सबै	घर वरपर आगो सल्काएको, भाडा बजाएर भगाउने	-	-
हावाहुरी	२०७६ जेष्ठ	तप्पा	३० मिनेट तिब्र गतिमा	१५ जनाको घरको छाना पुरै रुपले उठाएको, १२ वटा गोठ को घाँसको छाना, १०० घरधुरीको टयाल उडाएको	टयालको छाना भएको घरलाई प्रभावित परेको	-	-	-
हावाहुरी	२०७९ जेष्ठ	तप्पा	२५ मिनेट तिब्र गतिमा	१ जना आपाङ्ग भएको १२ घरको टयालको छाना उडाएको १० घरको टिनको छाना उडाएको	-	-	-	-

	२०८० देखि हाल सम्म प्रत्येक बर्ष आउने							
आगलमगी	२०८० बैशाख	तप्पा	३ घण्टा	१ घरभित्र रहेको सम्पूर्ण सामानको क्षति पूर्ण रुपले	घरको मान्छे जलेको	पानी हालेर माटो हालेर आगो निभाउने प्रयास	-	दमकल आएर निभाएको
खडेरी	२०६० देखि हाल सम्म	तप्पा	फागुन देखि जेष्ठ महिना	समयमा धानवाली लगाउनमा समस्या	समुदायको सबै	वारीङ्गको पानी र नदीको पानी ले खेती लगाउने	-	सुपर जोन नगरपालिका
शितलहर	२०७८ देखि हाल सम्म	तप्पा	१ महिना	आलु ६५ बिघा, तोरी ८० बिघा	समुदायको सबै	खरानी हालेर	-	-
असिना पानी	२०७१ फागुन १७ गते	तप्पा	३० मिनेट	लगाएको आलु १०० बिघा, मसुरो २०० बिघा, तोरी २०० बिघा, गहुँ ३०० बिघा	समुदायको सबै	-	-	-

विश्लेषण .यस घोडाघोडी नगरपालिका ११ तप्पा समुदायको ऐतिहासिक समय रेखा विश्लेषण गर्दा यस सामुदायमा वर्षेनी विभिन्न किसिमका प्रकोपहरुले असर गर्ने गरेको पाइन्छ जस्तै बाढि, हावाहुरी, छाडागाई गोरु, किट आंतक, जंगली जनावर, खडेरी, आगलागी, शितलहर, असिना पानी ले वर्षभरी नै असर गर्ने गरिन्छ। प्रकोपहरुले समुदामा धनजनको क्षती नदी कटानी जगगा पटानी आदि असर गर्ने गरेको छ। जस्तै २०६४ साल असोज ४ गते कान्द्रा नदीको तिव्र रुपमा आएको बाढिले ८० जनाको घर भित्र पानी पसेको १० बाख्रा मरेको ५० सुङ्गर बाढि आएको बेला रोगगस्त भई मरेको कुखुरा ३०० वटा भरेको भण्डारण गरेर राखेको धान २५०० कुन्टाल, गहुँ १६०० कुन्टाल, तोरी २००० कुन्टाल, आलु ५०० कुन्टाल, मसुरो २६०० कुन्टाल र जग्गा कटानी २० बिघा पुरै काटेको धानवालि उत्पादनमा क्षेत्रका जग्ग कटानी भएको त्यसैान वढी प्रभावित वर्गहरु सुत्केरी महिला, अपाङ्गता बालबालिका, जेष्ठ नागरिकहरुले पनि असर लगातार ३ दिन सम्म रहेको वाढी बाट सामनको लागी राखोको खाद्यन्न लत्ता कपडा र दैनिकी उपभोग गर्नका लागी राखेको खाद्यन्न भिजेकोले आवास का लागी छिमेकी को घरमा पानी नपसेको घरमा गएर वास बसेको। त्यसैमा घरको माथिल्लो तल्लामा भात पनि पकाएका थियौ भने काठहरु भिजेपछी भित्त तोडेर खाना पकाएर खाए। यस वाडी बाट प्रभावित घरधुरी लाई रेडक्रस बाट चामल, दाल, तेल सहयोग प्रदान गरेको थियो।

त्यसैगरी २०७७ साल कार्तिकको महिनामा आएको वाढीले खेतमा लगाएको तोरी १००० कुन्टेल खाद्यान्न बालीको धान ३००० कुन्टेल लगाएको आलु ५०० कुन्टेल लगाएको लसुन ६०० कुन्टेल लसुन क्षेति भएको सामना गर्नका लागी अपनाएको उपाय नाला काटेर पानीको निकास निर्माण गरिएका थिए। त्यसैमा पनि बालबालिका गर्भवी, महिला अपाङ्ग व्यक्ति जस्ता लाई असर गरेको थियो।२०७८ साल देखि अहिले सम्म सामान्य रुपमा वाढी आई रहेको थियो।

३.२.१. **प्रकोप सूचीकरण :**

१. बाढी
२. छाडा गाई गोरु
३. आगलागी
४. असिना पानी
५. हावाहुरी
६. शितलहर
७. खडेरी
८. जंगली जनवार आतंक
९. किट आतंक

३.२.२. प्रकोप स्तरीकरण तालिका:

प्रकोप	बाढी	छाडा गाई गोरु	किट आतंक	जंगली जनवार आतंक	हावाहुरी	आगलागी	खडेरी	शितलहर	असिना पानी
बाढी	X	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
छाडा गाई गोरु	X	X	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु	छाडा गाई गोरु
किट आतंक	X	X	X	जंगली जनवार आतंक	किट आतंक	किट आतंक	किट आतंक	किट आतंक	किट आतंक
जंगली जनवार आतंक	X	X	X	X	जंगली जनवार आतंक	जंगली जनवार आतंक	जंगली जनवार आतंक	जंगली जनवार आतंक	जंगली जनवार आतंक
हावाहुरी	X	X	X	X	X	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी
आगलागी	X	X	X	X	X	X	खडेरी	शितलहर	असिना पानी
खडेरी	X	X	X	X	X	X	X	शितलहर	खडेरी
शितलहर	X	X	X	X	X	X	X	X	शितलहर
असिना पानी	X	X	X	X	X	X	X	X	X
जम्मा	८	७	५	६	४	०	२	३	१

विश्लेषण: यस तप्पा समुदायको प्रकोप स्तारीकरण गर्दा यस समुदायमा ९ वटा प्रकोपले वर्ष देखि नै विभिन्न प्रकारको समस्या ल्याए रहेको पाइन्छ । यसरी सबै प्रकोपलाई एक आपसमा तुलना गर्दा पहिलो बाढि, दोस्रो छाडा गाईगोरु, तेस्रो जंगली जनावर चौथो किट आंतक पाँचौ हावाहुरी छैठो शितलहर सतौ खडेरी अठौ असिना पानी र आगलागी कहिले काही मात्रा हुने भएकोले यसलाई सबभन्दा लाष्ट नम्बरमा आएको छ ।

३.३.१. जीविकोपार्जनका उपायहरुको सूचीकरण:

- कृषी
- ब्यापार
- ज्यालामजदुरी
- पशुपालन
- नोकरी
- रेमिटान्स
- सिलाई कटाई

विस्तृत विवरण

कृषि	*ज्यालादारी*	*पशुपालन*	ब्यापार	रेमिटान्स
धान जे- १६५ *गहुँ जे - १६५* *तोरी जे - १६०* *आलु जे - १६५* *मकै जे -१५०* *मसुरो जे -६०*	*भारत जे - ६०* *राजमिस्त्री जे -३०* *दैनिक ज्यालादारी जे - ७०*	*बाख्रा जे - १६५* *बुंगुर जे - १५०* *माछा जे - ७* *लोकल कुखुरा जे - १६५* *भैंसी जे - ६०*	*किराना पसल जे - ३* *सिलाई कटाई जे - ४* *फेन्सी पसल जे - २* *होटेल जे - ४* *मोबाइल ग्यालरी जे - ३* *भाडा पसल जे - १*	*मलेसिया जे - ८* *दुबई जे - ३* *कतार जे - २*

३. ३.२. जीविकोपार्जनका उपायहरुको स्तरीकरण:

जीविकोपार्जनका उपायहरु	कृषि	व्यापार	ज्यालादारी	पशुपालन	नोकरी	रेमिटान्स	सिलाई कटाई
कृषि	X	कृषि	कृषि	कृषि	कृषि	कृषि	कृषि
व्यापार	X	X	ज्यालादारी	पशुपालन	व्यापार	व्यापार	व्यापार
ज्यालादारी	X	X	X	ज्यालादारी	ज्यालादारी	ज्यालादारी	ज्यालादारी
पशुपालन	X	X	X	X	पशुपालन	पशुपालन	पशुपालन
नोकरी	X	X	X	X	X	रेमिटान्स	सिलाई कटाई
रेमिटान्स	X	X	X	X	X	X	रेमिटान्स
सिलाई कटाई	X	X	X	X	X	X	X
जम्मा अंक	६	३	५	४	०	२	१
स्तर	१	४	२	३		५	६

विश्लेषण: यस तप्पा समुदायको जिविकोपार्जन गर्नका लागि कृषी व्यापार, ज्यालादारी, पशुपालन, नोकरी, रेमिटान्स सिलाई कटाई गरिएको पाइयो । जिविकोपार्जनका उपाय लाई तप्पा समुदायको मानिसले यसलाई तुलना गर्दा सबभन्दा पहिलो कृषी दोस्रो ज्यालादारी तेस्रो पशुपालन चौथो व्यापार पाँचौ रेमिटान्स छैठो सिलाई कटाई सतौ नोकरी गरिएको पाइयो ।

३.४. प्रकोप पात्रा:

विवरण	समय	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
बाढी	पहिले												
	अहिले												
छाडा गाई गोरु	पहिले												
	अहिले												
जंगली जनावर आतंक	पहिले												
	अहिले												
किट आतंक	पहिले												
	अहिले												
हावाहुरी	पहिले												
	अहिले												

विश्लेषण: यस तप्पा समुदायमा ३० बर्ष पहिले र अहिले प्रकोप पात्रो गर्दा पहिलेको कुन महिनामा आउथ्यो र अहिले कुन महिनामा आई रहेको छ सो को अवस्था बुझ्नको लागी हो । जस्तै पहिलो बाढी जेष्ठ १५ देखी असोज सम्म आउने गरिथ्यो भने अहिले चाहि आसार १५ देखि कार्तिक सम्म आएको पाईयो । त्यसैगरी छाडागाई गोरु पहिले देखा परेका थिएन भने २०७८ वाट देखा परेको छ भने १२ महिना नै दुख दिएको छन् । जंगली जनावर पहिले असार देखि असोज सम्म आंतक गरी रहेको हुन्थ्यो अहिले वैशाख वाट कार्तिक महिना सम्म आइ रहेको छ । किट आंतक पहिले अवस्थामा हेर्दा थिएन अहिले चाहि १२ महिना देखा परेको छ । हावाहुरी पाहिले वैशाख देखि असार महिना सम्म हुन्थ्यो भने अहिलेको अवस्था हेर्दा चैत्र वैशाख जेष्ठ असोज कार्तिक महिनामा भई रहेको छ ।

३.५. परिवर्तित मौसमी पात्रो:

विवरण	समय	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
गर्मी	पहिले												
	अहिले												
जडो	पहिले												
	अहिले												
वर्षा	पहिले												
	अहिले												
हिउद वर्षा	पहिले												
	अहिले												

विश्लेषण: यस तप्पा समुदायमा ३० वर्ष पहिले र अहिले मौसमी परिवर्तन हेर्दा गर्मि पहिले वैशाख जेष्ठमा हुन्थ्यो भने अहिले वैशाख देखि भदौ महिना सम्म हुन्छ। जाडो पहिले मंसिर पुष माघमा हुन्थ्यो भने अहिले मंसिर देखि चैत्रको १५ गते सम्म हुने गर्छ। बर्ष पहिले वैशाख १५ गते देखि भदौ महिना सम्म हुन्छ भने अहिले असार १५ गते देखि कार्तिक को महिना सम्म भएको छ। हिउँदे बर्षा पहिले पुष र माघ महिनामा हुन्थ्यो अहिले खासै भएको पाइएको छैन त्यही भएर महिनामा देखिाएको छैन।

३.६. परिवर्तित कृषि पात्रो वा बाली पात्रो:

विवरण	समय	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
धान रोप्ने	पहिले												
	अहिले												
धान काट्ने	पहिले												
	अहिले												
गहुँ छर्ने	पहिले												
	अहिले												
गहुँ काट्ने	पहिले												
	अहिले												
तरकारी लगाउने	पहिले												
	अहिले												
तरकारी निकाल्ने	पहिले												
	अहिले												

विश्लेषण: यस समुदायको जीवनयापन गर्नका लागी कृषी कार्यम धान राप्ने पहिले असार र साउन महिनामा लगाउने गथ्यो भने अहिले जेष्ठ १९ गते देखि असार १५ गते सम्म रोपि सकेको हुन्छन् । धान काट्ने पहिले असोज देखि मंसिर महिनाको १५ गते सम्म कटिन्थ्यो भने अहिले भदौको १५ गते देखि कार्तिक २० गते सम्म कटि सकिन्छ । गहुँ छर्ने पहिले मंसिर र पुष १५ गते सम्म पनि छरीने गरिन्थ्यो भने अहिले कार्तिक मंसिर १० गते सम्म छारिने गरिन्छ । गहुँ काट्ने पहिले चैत्र २२ गतेबाट सुरु गरी वैशाख पुरै महिना कटिने गरियो अहिले चैत्र आधा वाट वैशाख महिना आधा सम्म पुरै काटेर सकिन्छ । तोरी छर्ने पहिले कार्तिक महिनामा गरिन्थ्यो भने अहिले असोज महिनामै सकिन्छ । तोरी निकाल्ने पहिले माघ फागुन महिना लाग्थ्यो अहिले चाहि पुष, देखि माघको महिना सम्म परै निकालेर सकिन्छ ।

३.७. जीविकोपार्जन श्रोत निर्भर तालिका - लक्षित समूह छलफल:

जीविको पार्जनका उपायहरु	प्राकृतिक			मानवीय	भौतिक	आर्थिक	सामाजिक	विद्यमान प्रकोपले पार्नसक्ने असर (अनुमानित)
	जल	जमिन	जङ्गल					
कृषि	*वोरिङ नदी, कुलो, ताल*	*बलौटे माटो, चिम्टाइले, वटैया*	*दाउरा, झार, काठ, घाँस, पात, माटो जडिबुटी*	*प्राविधिक दक्ष, प्रश्रामिक*	*एग्रेभेट विज भण्डार, ट्राक्टर, गोरु, मोटर*	*गाउँघरको समूह, ज्यालादारी फारवाट, व्याज, सहकारी संस्था*	*समूह, सहकारी*	*शितलहर, असिना पानी, बाढी, किरा फटेंगर, हावाहुरी, खडेरी छाडागाई गोरु, जंगली जनावर*
ज्यालामजदुरी		*धान रोप्ने र काट्ने जोताई खोदाई*	*दाउरा*	*प्राविधिक मानिस दक्ष र अदक्ष*	*इन्डिया गाउँघर बैदेशिक बजार*	*सपाटि, समूह, घरायसी आम्दानी*	*समूह, सहकारी*	*बाढी, हावाहुरी, आगलागी*
पशुपालन	*नदी, नल्का, ताल, कूलो*	*गोठ घाँस स्याउला*	*काठ, घाँस, झारपात खार*	*प्राविधिक*	*चारा मेसिन एग्रेभेट मोटर पशु केन्द्र*	*समुह सपाटी नगद*		*बाढी, हावाहुरी, आगलागी,रोग, शितलहर र खडेरी*

विश्लेषण: यस तालिकाले कृषि, ज्याला मजदुरी र पशुपालनलाई मुख्य जीविकोपार्जनका स्रोतका रूपमा देखाउँदै तिनमा आवश्यक पर्ने प्राकृतिक, मानवीय, भौतिक, र आर्थिक पुँजीको विश्लेषण गरेको छ। यहाँका बासिन्दाहरू सिँचाइका लागि नदी र कुलो तथा खेतीका लागि सामुदायिक वन र सहकारीमा बढी निर्भर देखिन्छन्। यद्यपि, शीतलहर, खडेरी, बाढी, र जंगली जनावर जस्ता प्राकृतिक प्रकोपहरूले उत्पादन र आम्दानीमा निरन्तर जोखिम निम्त्याइरहेका छन्। समग्रमा, यो तालिकाले स्थानीय स्रोतको उपलब्धतासँगै जलवायुजन्य चुनौतीहरूको सामना गरिरहेको ग्रामीण अर्थतन्त्रको यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

क) महिला पुरुष कार्यबोझ विश्लेषण (Activity Clock for workload) :

क.सं.	महिलाहरुले गर्ने कामको विवरण	समय	क.सं.	पुरुषहरुले गर्ने कामको विवरण	समय
१.	*उठेर आफ्नो सरसफाई, घर सरसफाई गोठ सरसफाई खाना पकाउने, पशुलाई चारा दिने*	*बिहान ५:०० बजे देखि ८:०० बजे सम्म*	*१.*	*उठेर सरसफाई भई पशू लाई गोठ वाट बाहिरा निकाल्ने, खेतबारी हेर्ने तिर जाने चरो हल्ने*	*०५:०० बजे देखि ०८:०० सम्म*
२.	*खाना खाने बच्चालाई खुवाउने स्कूल पठाउने*	*८:०० बजे देखि ९:३० सम्म*	*२.*	*खाना खाने आराम गर्ने*	*०८:०० बजे देखि १०:०० सम्म*
३	*घरायसी काम, खेतीबारी मा*	*१०:०० बजे देखि १:०० सम्म*	*३*	*शिक्षकले स्कूल तिर जाने मलखद नभए पत्ता लगाउने खेतीको काम गर्ने*	*१०:०० बजे देखि ०४:०० सम्म*
४	*लत्ताकपडा धुने पशुलाई चराउन तिरा जाने*	*१:०० बजे देखि ५:०० सम्म*	*४*	*खाना खाने नुहाउने गाईगोरुलाई छाडेर घरतिरा ल्याउने चारो हल्ने*	*६:०० बजे देखि ७:०० सम्म*
५	*घर सरसफाई पछि खाना पकाउने खाने*	*५:०० बजे देखि ८:०० सम्म*	*५*	*खाना खाएर सुत्ना जाने*	*८:०० बजे देखि १०:०० सम्म*
६	*भाडा धुने र सुत्ना लाग्ने*	*८ बजे*			

विश्लेषण: महिला पुरष कार्यबोझ विश्लेषण गर्दा समुदायमा महिलाहरु ले घरायसी काम बढी गर्ने गरिन्छ भने पुरुषले बाहिराको काम आवश्यक सामाग्री जुटाउने कार्यमा हुन्छन ।

ख) महिला/पुरुष पहुँच र नियन्त्रण मापन वा नक्सांकन औजारः

स्रोतहरु (समुदायमा छलफलबाट आएका स्रोतहरु)	दलित महिला		दलित पुरुष		जनजाती महिला		जनजाती पुरुष		क्षेत्री/ब्राहमण महिला		क्षेत्री/ब्राहमण पुरुष		अन्य महिला		अन्य पुरुष	
	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण	पहुँच	नियन्त्रण
जमिन	X	X	X	X	√	X	√	√	X	X	X	X	X	X	X	X
वनजंगल	X	X	X	X	√	√	√	√	X	X	X	X	X	X	X	X
पशुपालन	X	X	X	X	√	√	√	√	X	X	X	X	X	X	X	X
गरगहना	X	X	X	X	√	√	√	√	X	X	X	X	X	X	X	X

विश्लेषण: तप्पा गाउँको लैङ्गग र सामाजिक समावेशीका दृष्टिले उपलब्ध स्रोत साधनमा तप्पा समुदायमा जनजातिहरु मात्रा बसोबास गरेका छन् त्यहि भएर जनजाति महिला र पुरुषहरुले स्रोतमा वनजंगल जमिन, पशुपालन र गरगहनामा पहुच नियन्त्रण गरेका छन् ।

३.९. रोटी चित्र र सरोकारवालाहरूको रजिष्टर

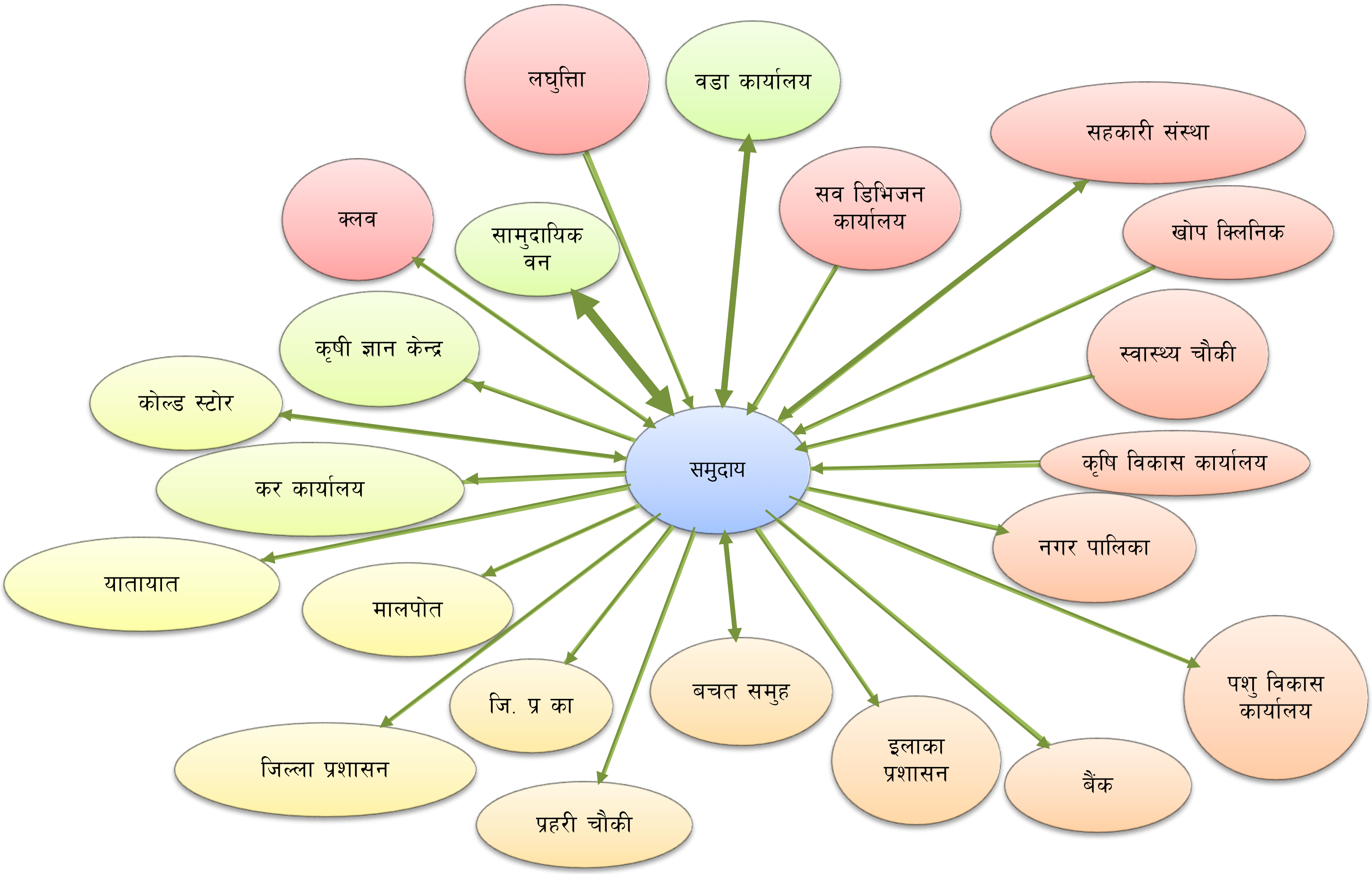

विश्लेषण : तप्पा समुदायमा समुदायलाई सेवा दिने विभिन्न संघ संस्था समूहहरु रहेको पाइन्छ जसलाई सबभन्दा बढी सेवा दिने सामुदायिक वन रहेको छ । समुदायको मानिसहरुले आफ्नो आवश्यकका सामग्रीहरु वनवाट ल्याएर आफ्नो जीवनशैली चलाई रहेको छन् । यस समुदायमा सहकारी संस्था पनि रहेको छ त्यहाँवाट पनि सेवा सुविधा उपलब्ध पाई रहेका छन् । मलखाद, ऋण बचत अनुदानमा सामग्रीहरु पनि पाउने गरेका छन ।क्लववाट पनि कहिले काही सानो सानो सेवा र सहयोग दिएको छ । समुदायमा विभिन्न किसिमका बचत समुहहरु वा लघुवित्त संस्थामा बाचत ऋण लिने गरिन्छ । समुदायमा खोप किलनिक भवन पनि छ त्यहाँ वाट आफ्नो बालबालीका र गर्भवती महिला हरुलाई सेवा दिएको छ ।

वडा अर्न्तगतमा रहेका वडाकार्यलयले विभिन्न कार्यको सिफारिस पत्र दिएकोले त्यसलाई पहिलो प्रथमिक मनिन्छ । स्वास्थ्य चौकीले पनि आफ्नो भुमिका र्निवाहा गरेको छ । जस्तै गर्भवती महिला लाई रुटिन चेकआप गरिएको र अन्य बिरामीलाई औषदी र एम्बुलेन्स सेवा दिएको छ ।

नागारपालिका र लिल्लामा पनि तप्पा समुदायको मानिसले पहुच गरेको छ । त्यहावाट एकहोरो सम्बन्ध मात्र रहेको पाइन्छ त्यसैले त्यसको बढी व्याख्या गरिएको छैन ।

सरोकारवालाहरूको रजिष्टर:

सेवा प्रदायक निकायहरु संघ संस्था, कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति, पद र नम्बर	संस्थाले प्रदान गर्ने मुख्यमुख्य सेवा तथा भुमिकाहरु	विपद् पूर्व गर्न सक्ने कार्यहरु	विपद्को अवधिमा गर्न सक्ने कार्यहरु	विपद् पश्चात गर्न सक्ने कार्यहरु
समुदायमा सहकारी संस्था	*सुनिल कठरिया*	*ऋण तथा बचत सेवा प्रवाह गर्ने मलखाद वितारण*	*ऋण प्रदान*	*साहयोग*	
समुदायक वन	*जाग्नु कठरिया अध्यक्ष*	*काठ दाउरा उपलब्ध गराउने*	*काठ दाउरा उपलब्ध गराउने*	*काठ दाउरा उपलब्ध गराउने*	*काठ दाउरा उपलब्ध गराउने*
युवा क्लव	*भोजहार कठरिया अध्यक्ष ९८२१६५५५५८*	*जनचेतना मुलक कार्यक्रम गर्ने*	*जनचेतना मुलक कार्यक्रम गर्ने*	*साहयोग*	*जनचेतना मुलक कार्यक्रम गर्ने*
वडा कार्यालय	*दानसिंह जोशी वडा अध्यक्ष ९८५८४२१०६३*	*सामाजिक आर्थिक तथा वातावरणीय विकासमा सहयोग*	*आकषमिक कोष निर्माण*	*राहात उपलब्ध सुचना प्रवाह खोजउद्धार गर्ने*	*सूचना संकलन गर्ने मुचुल्का बनाउने*

३.१०. सामाजिक नक्साङ्कन (प्रकोप, संकटासन्नता र क्षमता नक्सा):

३.१०.२ सामाजिक नक्साको चेकलिष्ट:

प्रकोप	संकटासन्न तत्वहरु	जोखिमको अवस्था	सम्भावित समाधानका उपायहरु	कैफियत
बाढी	मानिस १५० जना घर २८ घर वालि नालि पशु: जमिन कटानी	आपांगता २ वृद्धवृद्ध ८ बालबालिका २० सुत्केरी ३ जोखिम हुन सक्ने		यस समुदायमा जमिन कटानी र वालिनालि घर डुवान हुने गर्दाछ।
छाडागाईगोरु	बालिनाली	३८ बिघाको धान गहुँ तोरीमा क्षति गर्न सक्छ । तरकारीमा पनि नोक्सान	गौशाला निर्माण गरि त्यही राख्ने खेतमा तरवार गर्ने	
जंगली जनवार	बालिनाली घर	२५ बिघाको गहुँ धान मकै		

३.१०.३ प्रकोपको सन्दर्भमा घरधुरीहरुको सङ्कटासन्नता स्तरीकरण (मुख्य ३ वटा प्रकोपको मात्र)

क.नक्साङ्कनका आधारमा

प्रकोप	उच्च सङ्कटासन्न घरधुरी संख्या	मध्यम सङ्कटासन्न घरधुरी संख्या	न्यून सङ्कटासन्न घरधुरी संख्या	जम्मा
बाढी	२६			२६
छाडा गाईगोरु	१६५			१६५
जंगली जनवार	४७			४७

उच्च संकटासन्न घरधुरीको नामावली (पहिलो प्रकोप बाढी का आधारमा)

क्र.सं.	घरमुलीको नाम	घर नं.	कैफियत
१	भागीराम कठरिया	३१	
२	रोशन कठरिया	२०	
३	कासिराम कठरिया	८७	
४	विरु कठरिया		छुटेको घरधुरी
५	जागुराम कठरिया	८९	
६	सुधराम कठरिया	२७	
७	अशोक कठरिया	६२	
८	जाग्नु चौधरी	८	
९	रुन्चे डगौरा थारु	१९	
१०	गर्भु कठरिया	७९	
११	जाग्नु कठरिया	४९	
१२	रामन कठरिया		छुटेको घरधुरी

१३	फागुराम कठरिया	१४	
१४	प्रशुराम कठरिया	८१	
१५	छिदो कठरिया	७३	
१६	प्रवेश कठरिया	४२	
१७	सोनुराम कठरिया	४१	
१८	भागीराम कठरिया	२	
१९	तिलक राम कठरिया	८५	
२०	प्रकाश कठरिया	२५	
२१	राधेश्याम चौधरी		छुटेको घरधुरी
२२	पल्टाराम चौधरी		छुटेको घरधुरी
२३	महादेव कठरिया		छुटेको घरधुरी
२४	धर्मचन्द कठरिया		छुटेको घरधुरी
२५	बम्मन कठरिया		छुटेको घरधुरी
२६	संजिप चौधरी		छुटेको घरधुरी

उच्च संकटासन्न घरधुरीको नामावली (दोस्रो प्रकोप छाडा गाईगोरु का आधारमा)

क.सं.	घरमुलीको नाम	घर नं.	कैफियत
१	समुदायको सबै १६५ घर		

उच्च संकटासन्न घरधुरीको नामावली (तेस्रो प्रकोप जंगली जनवार का आधारमा)

क.सं.	घरमुलीको नाम	घर नं.	कैफियत

१	व्यारेलाल कठरिया	४३	
२	फागुराम कठरिया	११	
३	हेमराज कठरिया		छुटेको घर नं.
४	कान्हैया लाल कठरिया	४८	
५	भागीराम कठरिया	२	
६	रामानन्द कठरिया	७५	
७	सर्रा कठरिया	१३	
८	बेचन कठरिया	४६	
९	राम नरेश कठरिया	८७	
१०	भार चौधरी		छुटेको घर नं.
११	शिवनारायण कठरिया	२९	
१२	राजथनी कठरिया	७८	
१३	सुवित कठरिया	६४	
१४	नेताराम कठरिया	७७	
१५	संजिप चौधरी		छुटेको घर नं.
१६	सुकैराम चौधरी		छुटेको घर नं.
१७	गेम वहादुर कठरिया	१	
१८	भजनलाल चौधरी		छुटेको घर नं.
१९	राम वहादुर कठरिया		छुटेको घर नं.
२०	वम्भन कठरिया		छुटेको घर नं.
२१	ठाग्गन कठरिया	३४	
२२	रोगाही कठरिया		छुटेको घर नं.

२३	अशोक कठरिया	६२	
२४	घुम्ला कठरिया	१५	
२५	कासिराम कठरिया	८७	
२६	भागीराम कठरिया	३१	
२७	देशु कठरिया		छुटेको घर नं.
२८	अकाश कठरिया		छुटेको घर नं.
२९	विरु कठरिया		छुटेको घर नं.
३०	भजोहार कठरिया		छुटेको घर नं.
३१	इरुलाल कठरिया		छुटेको घर नं.
३२	दायानन्द कठरिया	२१	
३३	दायाराम कठरिया		छुटेको घर नं.
३४	धर्मचन्द कठरिया		छुटेको घर नं.
३५	महादेव कठरिया		छुटेको घर नं.
३६	वम्भन सिंह कठरिया		छुटेको घर नं.
३७	जितेन्द्र कठरिया	५	
३८	वालराम कठरिया		छुटेको घर नं.
३९	मोतीराम कठरिया		छुटेको घर नं.
४०	रामदेव कठरिया	४५	
४१	हसिना कठरिया	५०	
४२	भजनलाल कठरिया	३९	
४३	महादेव कठरिया	३३	
४४	कृष्ण वहादुर कठरिया	५५	
४५	नरेश चौधरी		छुटेको घर नं.
४६	पञ्चराम चौधरी		छुटेको घर नं.

४७	राम नारायण कठरिया	५३	

ख. क्षमता तथा स्रोत विश्लेषण:

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत (के गर्ने)
भौतिक स्रोत					
पुल	पक्की पुल छैन	–	–	–	-
	कलर्भट छैन	–	–	–	-
	काठेपुल	२			
सडक	ग्रावेल वाला	५	तन क्षमता १० मिटर	चालु	
	पक्की सडक	१	१८ मिटर	चालु	
	कच्ची वाला	१			
बाँध	छैन	–	–	-	-
विधालय भवन	जन्ता आधारभूत	२	सरकारीमा ५०० विधार्थि		
	जन्ती खेरा विधालय		निजिमा १५० जना		
सुरक्षित आवस तथा स्थान	छैन				
सामुदायिक चर्पि	छैन				
सञ्चारका साधन	मोबाइल टिभी रेडियो	५०० (३५) (२०)			
यातायातका साधन	ट्रकाटर	५१			

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत (के गर्ने)
	मोटरसाइकल	१५० घर			
	अटो	२			
पूर्वसूचना प्रणाली	छैन				
लाइफ ज्याकेट	छैन				
डुङ्गा	छैन				
....					
मानवीय स्रोत					
आधारभूत खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त जनशक्ति					
विपद् प्रतिकार्यसम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति	छैन				
तालिम प्राप्त पौडीबाज	छैन				
तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	गुजाना कठरिया	१			
ग्रामीण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता					
तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक					
शिक्षक		११			

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत (के गर्ने)
कर्मचारी		४			
स्वयंसेवक					
सिकर्मी		१०			
डकर्मी		१०			
....					
....					
सामाजिक स्रोत					
सामुदायिक भवन		१			
पाटी पौवा					
खानेपानी वितरण धारा					
मठ मन्दिर		७			
....					
....					
सामाजिक संरचना					
महिला ⁄ आमा ⁄ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको समूह					
आयआर्जनमा सक्रिय महिला समूह		१०			

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत (के गर्ने)
निर्णय तहमा भएका महिला		३			
शैक्षिक अवस्था (म/पु)	महिला पुरुष	२७ १८	व्याचुलर व्याचुलर डिग्री		
व्याचुलर					
+२					
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय		२५			
उद्योग कलकारखाना	फर्निचर	१			
नोकरी		१५			
बचत समूह		१०			
विपद् व्यवस्थापन कोष	छैन				
बैंक तथा वित्तीय संस्था					
सहकारी	जन्ती खेरा ग्रामीण कृषक समुह	१			
....					
प्राकृतिक स्रोत					
खेतीयोग्य भूमि			७०० बिघा		

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत (के गर्ने)
	नम्बरी		५०० बिघा		
	ऐलनी		७०० बिघा		
अन्य (उल्लेख गर्नु पर्नेछ)					
निजी ताल तलैया		१			
प्राकृतिक धारा वा मूल					
कुवा					
नदीनाला	कान्द्रा नदी	२			
	खोपा नाला				
ताल तथा पोखरी		५			
सिँचाइको साधन र स्रोत	नदी बोरिङ्ग	६८			
वनजङ्गल (हेक्टर वा रोपनी)			८२ हेक्टर		
खेर गइरहेको जमिन	–	–	–	–	–
....	–	–	–	–	–

३.१२. घैंटे चित्र :

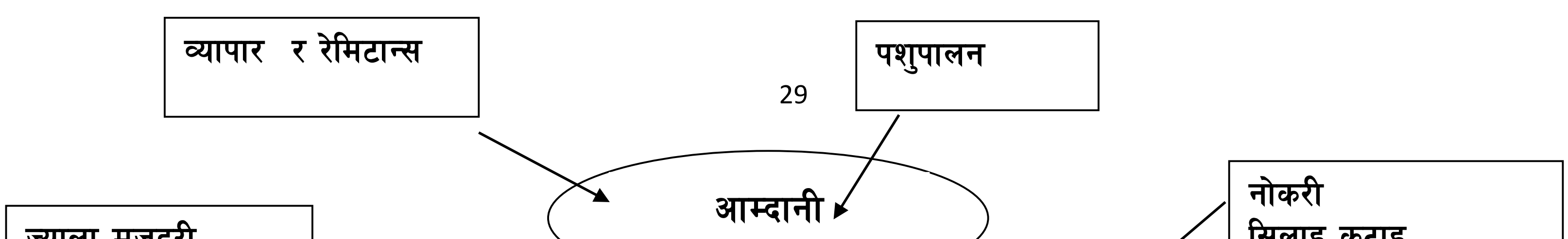

विश्लेषण: घोडाघोडी नगरपालिका ११ तप्पा समुदायका व्यक्तिहरुले कृषि ज्यालादारी व्यापार पशुपालन रेमिटन्स सिलाई काटाई र तरकारी खेती वाट आम्दानी गरी रहेको पाइन्छ। जसमध्ये आवश्यक खर्च पनि धेरै रहेको छ। लत्ताकपडा, खादमल, घरायसी खर्च विधुत खर्च खाधन्न, विवाह शिक्षा स्वास्थ्य खेत खानजोत यातायात कजकृया र विउ भिजनमा खर्च हुने गरेको छ भने अनावश्यक खर्च जुवातास, जाडरक्सी चुरोट बिडी देखासेखी मासु, सुर्ति जन्मदिन पास्नी महिगा गरगहना फेसन

पिक्नीक महिगा मोबाइल खर्च संचार खर्च र महिगा मोटर साइकल रहेको पाइन्छ। बचत सहकारी, बैंक गाउँघरको समुह, लघुवित्ता, आमा समुह विमा खुतरिकेमा गरिने गरिन्छ।

आम्दानीका स्रोतहरु थोरै भएपनि आवश्यक खर्च बढी रहेको छन्। आम्दानीलाई वृद्धि गर्नका लागी पनि विभिन्न किसिमको उन्नत जतिको विउ लगाउने त्यसैगरी वेमौसमी तरकारी खेती गरी सीपमूलक तालिम प्राप्त लिएको कृषि कार्य वा अन्यमा गरी आम्दानी वृद्धि गर्न सकिन्छ।

३.१३. प्रकोप जीविकोपार्जन प्रभाव तालिका(३ उच्च, २ मध्यम र १ न्यून):

प्रकोप	*कृषि*			*ज्यालादारी*			*पशुपालन*			*व्यापार*			*रेमिटान्स*		
	३	२	१	३	२	१	३	२	१	३	२	१	३	२	१
वाढी	√				√			√			√				√
छाडागाईगोरु	√					√			√		√				√
जंगली जनावरको आतंक	√				√				√			√			√
किट आतंक	√				√				√			√			√
हावाहुरी	√				√			√			√				√

विश्लेषण: तप्पा समुदायको मानिसले आफ्नो जीविकोपर्जन गर्ने उपाय कृषी धान गहुँ तोरी आलु मासुरोमा बाढी उच्च प्रभाव परेको छ त्यसैगरी छाडागाई गोरु उच्च जंगली जनावर उच्च किट आंतक उच्च हावाहुरी उच्च गरी प्रभाव परेको छ। त्यसैगरी ज्यालादारी बाढीले माध्यम जंगली जनावर माध्यम छाडागाईगोरु न्यून किट आंतक माध्यम हावाहुरी माध्यम प्रभावको असर परिने गरिन्छ। त्यसैगरी पशुपालनमा बाढीले माध्यम छाडागाईगोरु न्युन जंगली जनावर न्यून किट आंतक न्यून हावाहुरी माध्यम असर परेको छ। त्यसैगरी व्यापारमा बाढीले माध्यम छाडागाईगोरु माध्यम जंगली जनावर न्यून किट आंतक न्यून हावाहुरी माध्यम गरी असर पुरइरहेको छ। रेमिटान्समा बाढीले छाडागाईगोरु न्यून जंगली जनावर न्यून किट आंतक न्यून हावाहुरी न्यून गरी असर पुराएको छ।

३.१६.१ रणनीति तथा प्रणालीगत अवरोध विश्लेषण:

क) विषयगत क्षेत्र : जीविकोपार्जन

जीविकोपार्जनका रणनीतिहरु	**आवश्यक पर्ने स्रोतहरु**	**प्रणालीगत अवरोध** (हालको समस्या) (स्रोतहरुमा पहुँच र यसको उपभोगमा)	**स्रोतहरुमा प्रकोपको प्रभाव**	**समाधानका उपायहरु** (प्रणालीगत अवरोध कम गर्ने उपाय, विपद्को प्रभाव कम गर्ने उपाय)
कृषि	म्लखाद, विषादी, विउ भिटामिन, जमिन, जल र यातायात	समयमा मलखाद नपाउनु, उन्नत जातको विउ विजन प्रयाप्त नहुनु र खेती योग्या जमिन कटानी हुनु	खेती योग्या जमिन कटानी हुनु, हावाहुरीले क्षेती हुनु र समयमा उन्नत जातको विउ विजन प्रयाप्त नहुनु ।	बस संरक्षण, तटबन्ध निर्माण, सहकारीले मलखाद भण्डारण गरि राख्ने, वाढी सहन सक्ने जातको वाली लगाउनै ।
ज्यालादारी	स्थानीय बजार, सामाग्रि र यातायात	बजार सम्म पुग्ने सुरक्षित बाटो ।		सुरक्षित बाटो निर्माण गर्ने ।

ख) विषयगत क्षेत्र : विपद् जोखिम व्यवस्थापन

व्यवस्थापनका रणनीतिहरु (हालको सामना संयन्त्र)	**प्रयोगमा आइरहेका स्रोतहरु**	**प्रणालीगत अवरोध** (हालको समस्या)	**जोखिमको अवस्था**	**सम्भावित समाधानका उपायहरु** (प्रणालीगत अवरोध कम गर्ने उपाय, विपद्को प्रभाव कम गर्ने उपाय) **(समुदायसँग छलफल गरी तयार गर्ने)**
तटबन्ध निर्माण गर्ने ।	ढुङ्गा, तारजाली, दक्ष मिस्त्रि र यातायात	स्थानीय स्तरमा आवश्यक सामाग्रि नपाउनु ।	जमिन कटानी उच्च रहेको र खेतीयाग्य जमिन कटानी पटानी हुनु ।	थानीय स्तरमा पाउने सामाग्रि प्रयोग गरि कटानी नियन्त्रण गर्ने । जस्तै बास, बालुवा, माटो आदी
कास र बगर संरक्षण ।	तारबार गर्ने ।	छाडा गाईगोरुले गर्दा क्षती हुने गरेको ।	खेतीयाग्य जमिनमा कटानी उच्च हुने ।	कास संरक्षण गर्नका लागी चौकीदार राख्ने ।

Communicy Disaster Resilient Plan

४.२ कार्ययोजनाको विस्तृत विवरण.(पहिचान भएका प्रकोपको आधारमा)

४.२.१ जनचेतनामूलक तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरु:

विषयगत क्षेत्र	क्रियाकलाप (के गर्ने)	कहाँ गर्ने	कति गर्ने	कहिले गर्ने	कसरी गर्ने	मुख्य जिम्मेवार	अनुमानित बजेट	स्रोत	
								आन्तरिक	वाह्य
विपद् जोखिम व्यवस्थापन	सडक नाटक गर्ने (वाढी संग सम्बन्धि नमुना अभ्यास)	समुदायमा	वर्षमा २ पटक	वर्षातको समय आउन पुर्व	परियोजना र स्थानीय निकाय र समुदायको सहकार्यमा	परियोजनन र समुदाय		समुदाय	परियोजना र स्थानीय निकाय र सरोकारवाला संघ संस्था
	पोस्टर पम्प्लेट	समुदायम	१	वर्षातको समय आउन पुर्व	परियोजना र स्थानीय निकाय र समुदायको सहकार्यमा	परियोजनन र समुदाय		समुदाय	परियोजना र स्थानीय निकाय र सरोकारवाला संघ संस्था
जीविकोपार्जन	तरकारी खेती	समुदायम	४ वा ५ विघा	सिजन अुनसार	सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरेर	सा.वि.व्य.स र समुदाय		एग्रभेट, सहाकरी र कृषि शाखा	कृषि ज्ञान केन्द्र
	बगर खेति	बगर छुटेको ठाउँमा	३ विघा	२०८२ माघ	सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरेर	सा.वि.व्य.स र समुदाय		एग्रभेट, सहाकरी र कृषि शाखा	कृषि ज्ञान केन्द्र
	उखु खेति	समुदायमा बगर छुटेको ठाउँमा	६ विघा	२०८३	सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरेर	सा.वि.व्य.स र समुदाय		एग्रभेट, सहाकरी र कृषि शाखा	कृषि ज्ञान केन्द्र र चिनिमिल

अनुसूची

१. घरधुरी विवरण
२. संकटासन्न घरधुरी विवरण
३. सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिको विवरण
४. कार्यदलको विवरण

१. घरधुरीको विवरणः

घरधुरी ID	घरमुलिको नाम	घरधुरी ID	घरमुलिको नाम	घरधुरी ID	घरमुलिको नाम
KAI-GHO-TAP-54	नवीन कठरिया	KAI-GHO-TAP-83	मालिकराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-88	सुनील कठरिया
KAI-GHO-TAP-71	बुधराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-81	परशुराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-9	अनिल कठरिया
KAI-GHO-TAP-52	जगदीश कठरिया	KAI-GHO-TAP-26	ध्रुव कठरिया	KAI-GHO-TAP-7	हरिराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-48	कन्है कठरिया	KAI-GHO-TAP-60	विनायक कठरिया	KAI-GHO-TAP-46	बेशन कठरिया
KAI-GHO-TAP-31	भागीराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-43	प्यारालाल कठरिया	KAI-GHO-TAP-15	घुम्ला कठरिया
KAI-GHO-TAP-79	गर्भू कठरिया	KAI-GHO-TAP-39	भजनलाल कठरिया	KAI-GHO-TAP-28	सुखराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-3	मुकेश कठरिया	KAI-GHO-TAP-68	शुक्ला राम कठरिया	KAI-GHO-TAP-75	रामानन्द कठरिया
KAI-GHO-TAP-59	भोलाप्रसाद कठरिया	KAI-GHO-TAP-20	रोशन कठरिया	KAI-GHO-TAP-22	नरेश कठरिया
KAI-GHO-TAP-36	याममकुमार कठरिया	KAI-GHO-TAP-53	रामनारायण कठरिया	KAI-GHO-TAP-89	जगुराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-8	जगनु चौधरी	KAI-GHO-TAP-78	राजधानी कठरिया	KAI-GHO-TAP-29	शिवनारायण कठरिया
KAI-GHO-TAP-61	देशराज कठरिया	KAI-GHO-TAP-65	रमेश कुमार कठरिया	KAI-GHO-TAP-1	ज्ञानबहादुर कठरिया
KAI-GHO-TAP-72	घुम्मन कठरिया	KAI-GHO-TAP-38	राम समझ कठरिया	KAI-GHO-TAP-37	नवीन कठरिया
KAI-GHO-TAP-86	राम नरेश कठरिया	KAI-GHO-TAP-90	बिरु कठरिया	KAI-GHO-TAP-69	जोधे कठरिया
KAI-GHO-TAP-82	आशाराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-91	रमन कठरिया	KAI-GHO-TAP-44	जितेन्द्र कठरिया
KAI-GHO-TAP-73	छिदो कठरिया	KAI-GHO-TAP-92	राधेश्याम कठरिया	KAI-GHO-TAP-23	रामप्रसाद कठरिया
KAI-GHO-TAP-6	राम विलास कठरिया	KAI-GHO-TAP-93	पल्टाराम चौधरी	KAI-GHO-TAP-62	अशोक कठरिया
KAI-GHO-TAP-4	सीताराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-94	महादेव कठरिया	KAI-GHO-TAP-19	रुन्चे डंगौरा थारु
KAI-GHO-TAP-76	राजेश कठरिया	KAI-GHO-TAP-95	बभन कठरिया	KAI-GHO-TAP-56	भजनलाल कठरिया

KAI-GHO-TAP-24	इशरूलाल कठरिया	KAI-GHO-TAP-96	धर्म चन्द्र कठरिया	KAI-GHO-TAP-14	फघुराम चौधरी
KAI-GHO-TAP-16	निरंद कठरिया	KAI-GHO-TAP-97	सञ्जीप चौधरी	KAI-GHO-TAP-10	घनश्याम कठरिया
KAI-GHO-TAP-11	फागुराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-25	प्रकाश कठरिया	KAI-GHO-TAP-70	शिमानन्द कठरिया
KAI-GHO-TAP-41	सोनुराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-50	हसिना कठरिया	KAI-GHO-TAP-55	कृष्णबहादुर कठरिया
KAI-GHO-TAP-66	कुन्दन कठरिया	KAI-GHO-TAP-77	नेताराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-5	जितेन्द्र कठरिया
KAI-GHO-TAP-64	सुवित कठरिया	KAI-GHO-TAP-49	जग्नु कठरिया	KAI-GHO-TAP-13	सर्रा कठरिया
KAI-GHO-TAP-32	शिवकुमार कठरिया	KAI-GHO-TAP-17	चन्द्रराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-33	महादेव कठरिया
KAI-GHO-TAP-67	दिनेश कठरिया	KAI-GHO-TAP-80	राजन कठरिया	KAI-GHO-TAP-21	दयानन्द कठरिया
KAI-GHO-TAP-18	भंसराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-12	रामकुमार कठरिया	KAI-GHO-TAP-30	भागुराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-27	सुधराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-51	उत्तमकुमार चौधरी	KAI-GHO-TAP-74	छल्ली कठरिया
KAI-GHO-TAP-45	रामदेव कठरिया	KAI-GHO-TAP-40	प्रकाश कठरिया	KAI-GHO-TAP-35	तुलुराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-34	ठग्गन कठरिया	KAI-GHO-TAP-47	मायाराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-2	भागीराम कठरिया
KAI-GHO-TAP-58	नन्दराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-57	प्रभु कठरिया	KAI-GHO-TAP-63	मनबहादुर कठरिया
KAI-GHO-TAP-42	प्रवेश कठरिया	KAI-GHO-TAP-84	भजुहार कठरिया		
KAI-GHO-TAP-85	तिलकराम कठरिया	KAI-GHO-TAP-87	काशीराम कठरिया		

अनुसूची २ : संकटासन्न घरधुरी विवरण

घरधुरी ID	घरमुलिको नाम	घरधुरी ID	घरमुलिको नाम	घरधुरी ID	घरमुलिको नाम
३१	भागीराम कठरिया	८१	पशुराम कठरिया	५२	जगदीश कठरिया
८७	कालिराम कठरिया	७३	छिडो कठरिया		बिरु कठरिया
२०	रोशन कठरिया	१४	फगुराम कठरिया		रमन कठरिया
८९	जगुराम कठरिया	४२	प्रवेश कठरिया		राधेश्याम चौधरी
२६	सुद्राम कठरिया	४१	सोनु राम कठरिया		पल्थाराम कठरिया
६२	अशोक कठरिया	८५	तिलक राम कठरिया		महादेव कठरिया
८	जग्नु चौधरी	२५	प्रकाश कठरिया		बम्मन कठरिया
१९	रुँचे डंगौरा थारु	२	भागीराम कठरिया		धर्मा चन्द कठरिया

४९	जग्नु कठरिया	३६	यम बहादुर कठरिया		सञ्जीप चौधरी
७९	गर्भा कठरिया	२६	धुर्वा कठरिया		

अनुसूची ३ : सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.स	नाम	पद	उमेर	जोखिममा रहेका सदस्य(हो वा होइन)	घरधुरी नं	लिङ्ग	जात/जातीयता	अपाङ्गता (हो वा होइन)	सम्पर्क नं
१	गुजना कठरिया	अध्यक्ष	३९	होइन	३२	पुरुष	जनजाति	होईन	९८००६८०३११
२	रोशन कठरिया	उपाध्यक्ष	२७	हो	२०	महिला	जनजाति	होईन	९७४२८४३१४०
३	सीता कुमारी कठरिया	सचिव	४३	हो	९१	महिला	जनजाति	होईन	९८००६२९५९८
४	ललिता कठरिया	कोषाध्यक्ष	२७	हो	५२	महिला	जनजाति	होईन	९८२४६१७१७५
५	सोनमती कठरिया	सदस्य	३२	होइन	०	पुरुष	जनजाति	होईन	९८२२६४८१८४
६	धर्म चन्द्र कठरिया	सदस्य	५०	हो	९६	महिला	जनजाति	होईन	९७०८३५५६७३
७	फूल कुमारी कठरिया	सदस्य	३२	हो	३१	महिला	जनजाति	होईन	९८०४०५४५५२
८	जानकी कठरिया	सदस्य	४२	होइन	१८	महिला	जनजाति	हो	९८१२६५३११३
९	चन्द्र कठरिया	सदस्य	२०	हो	६२	महिला	जनजाति	होईन	९८१२६०४५६२
१०	पार्वती देवी कठरिया	सदस्य	४०	होइन	११	महिला	जनजाति	होईन	९८१४६८५०९९
११	सुस्मिता कठरिया	सदस्य	३५	होइन		महिला	जनजाति	होईन	९८२१६९१०४६

अनुसूचि ४ : कार्यदलको विवरण:

क्र.स	कार्यदलको प्रकार	नाम	पद	उमेर	जोखिममा रहेको व्यक्ति	घरधुरी नं	लिङ्ग	जात/जातीयता	अपाङ्गता (हो वा होइन)	सम्पर्क नं
१	पुर्व सुचना	नन्दराम कठरिया	टोली प्रमुख	४९	हाईन	५८	पुरुष	जनजाति	होईन	९७४८७९६६६७
२	पुर्व सुचना	महादेव कठरिया	सदस्य	४१	हो	०	पुरुष	जनजाति	होईन	९७६९३९३३२६
३	पुर्व सुचना	कल्पना कठरिया	सदस्य	२४	हाईन	५१	महिला	जनजाति	होईन	९७६९३९३३४३
४	प्राथमिक उपचार	गुजना कठरिया	टोली प्रमुख	४९	हाईन	३२	महिला	जनजाति	होईन	९८००६८०३११
५	प्राथमिक उपचार	रोशन कठरिया	सदस्य	२७	हो	२०	पुरुष	जनजाति	होईन	९७४२८४३१४०
६	प्राथमिक उपचार	सीता कठरिया	सदस्य	३७	हाईन	६४	महिला	जनजाति	होईन	९७०८३५५६८७
७	प्राथमिक उपचार	आशा कठरिया	सदस्य	२१	हाईन	४७	महिला	जनजाति	होईन	९८१०१६६४१२
८	खोज तथा उद्धार	कोपिला कठरिया	टोली प्रमुख	२५	हाईन	६९	महिला	जनजाति	होईन	९७०७१७५२७८
९	खोज तथा उद्धार	प्रतिभा कठरिया	सदस्य	३०	हाईन	८३	महिला	जनजाति	होईन	९८१४६६८३४६
१०	खोज तथा उद्धार	सम्झना कठरिया	सदस्य	२८	हाईन	५	महिला	जनजाति	होईन	९८१४६३२७२६
११	खोज तथा उद्धार	जगुराम कठरिया	सदस्य	५१	हो	८९	पुरुष	जनजाति	होईन	९७००४२०११२
१२	खोज तथा उद्धार	खिडिया देवी कठरिया	सदस्य	४५	हाईन	२१	महिला	जनजाति	होईन	९७०३०४१०७५
१३	खोज तथा उद्धार	हसिना कठरिया	सदस्य	३३	हाईन	५०	महिला	जनजाति	होईन	९८१५६९३०४५

समाप्त